

Врз основа на член 26, став 5 од Законот за поштенски услуги (Службен весник на РМ бр. 9/2008), Агенцијата за пошти, донесе:

П РА В И Л Н И К

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОДРАЧЈАТА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ПОШТЕНСКА МРЕЖАТА НА ДАВАТЕЛОТ НА УНИВЕРЗАЛНАТА ПОШТЕНСКА УСЛУГА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Правилник се утврдуваат подрачјата на кое давателот на Универзалната Поштенска Услуга го обезбедува приемот и доставата на поштенските пратки , критериумите за отварање, затварање и преселување на поштенските објекти, оредување на точките на пристап , за поставување на поштенските сандачиња на јавни места , се утврдува работното време на поштенските единици, како и начините и условите под кои носителот на УПУ е обврзан да го осигура поштенскиот сообраќај на целата територија на Република Македонија.

II. ПОШТЕНСКА МРЕЖА

Член 2

Поштенската мрежа ја сочинуваат пошти , поштенски центри како и нивни посебни организациони делови на поштите и поштенските центри , поштенски ковчежиња , орема на поштенска мрежа , транспортни средства и други средства кои меѓусебно се поврзани и организирани во единствена техничко - технолошка целина , со цел обезбедување на редовно и непречено давање на Универзалната Поштенска услуга на целата територија на Република Македонија .

Давателот на УПУ е должен, согласно условите одредени со Законот за поштенски услуги да овозможи пристап до јавната поштенска мрежа секој работен ден но не помалку од 5 пати неделно, при што и другите даватели на поштенски услуги ќе имаат можност на пристап (да ја користат) до Јавната поштенска мрежа.

Член 3

Организациски целини на единиците на поштенската мрежа кои обезбедуваат поштенски услуги се:

1. Единици на поштенска мрежа кои обезбедуваат поштенските услуги за корисници , и нивни посебни организациони делови
2. Организациони единици за преработка , отпрема и превоз на поштенски пратки;

Член 4

1. Единици на поштенска мрежа кои вршат услуги на корисниците се сите единици на поштенската мрежа на одредено подрачје кои по правило ги вршат сите видови на поштенски услуги.

Единиците на поштенска мрежа имаат свој поштенски број и име на населено место, како и поштенски жиг на населено место во кое единицата е лоцирана. Називот на единицата вклучувајќи го и поштенскиот број мора да бидат истакнати на посебна табла изработена во склад со техничките услови, која се поставува на видно место на објектот во кој единицата е сместена.

Единици на поштенска мрежа преку кои се обезбедуваат поштенските услуги на корисниците (точки на пристап на корисниците) се :

- пошта;
- шалтерска пошта;
- сезонска пошта;
- договорна пошта;

Поштата како единица на поштенска мрежа ги обавува сите поштенски услуги предвидени со Номенклатурата на поштенски услуги како и сите договорни услуги, притоа треба да има свој поштенски број и име на населеното место, поштенски жиг и одредено доставно подрачје.

Шалтерска пошта е единица на поштенска мрежа која може да ги обавува сите поштенски услуги предвидени со Номенклатурата на поштенски услуги кои се однесуваат на приемот како и сите договорни услуги исто така кои се однесуваат на приемот, притоа треба да има свој поштенски број и име на населеното место и поштенски жиг .

Сезонска пошта е единица на поштенска мрежа која треба да има свој поштенски број и име на населено место и поштенски жиг, а може да има и одредено доставно подрачје. Услугите ги извршува за време на туристичките сезони.

Договорната пошта (пошти ПАРТНЕРИ) ги извршува поштенските услуги по основ на договор со правни и физички лица согласно Законот за поштенски

услуги. Договорната пошта треба да има свој поштенски број и име на населено место и поштенски жиг .

Договорната пошта ги има сите карактеристики на пошта, шалтерска пошта со тоа што се организира на подрачје на кое економските и другите околности оправдуваат организирање и функционирање на ваква единица на поштенска мрежа.

Поштенските услуги кои ги врши договорната пошта се дефинираат со посебен договор.

Член 5

Како посебни организациони делови на единици на поштенска мрежа кои обавуваат поштенски услуги за корисниците се:

- истурен шалтер;
- писмоносна станица на доставувачите;
- подвижна пошта;
- доставен реон;
- поштенско ковчеже (сандаче);

Истурениот шалтер може да се организира како посебен организационен дел на некоја ЕПМ за прием-собирање и достава а притоа треба да има име и жиг на поштата на која организациски и припаѓа. Тој може да се организира во стоковни куќи, сајмишта, трговски центри, болници, универзитети и во објекти на други физички и правни лица .

Писмоносната станица е место каде пошторазнесувачот во одредено време извршува одредени поштенски услуги.

Подвижната пошта организирана е во соодветно превозно средство за извршување на одредени поштенски услуги.

Доставниот реон е дел од поштенската мрежа кој се организира на потесно, пошироко и најшироко доставно подрачје.

Поштенските сандачиња се средства за самопослуживање на корисниците односно опрема со помош на која се обавува приемот на поштенски пратки во текот на 24 часа без присуство на поштенски работници.

Член 6

Под единици за преработка на поштенски пратки се подразбираат единици во кои се врши преработка, отпрема и превоз и на поштенски пратки во внатрешниот и меѓународниот поштенски сообраќај согласно одредиштето назначено на пратката и спрема пропишаните картовни врски и со цел на понатамошна отпрема или врачување на пратките и тоа:

- поштенски центар;
- изменична пошта (писмоносна , пакетска);
- пошта за царинење;

Поштенски центар врши концентрација и дифузија на поштенските пратки при што обезбедува собирање, преработката и отпремата (дистрибуција) на истите. Поштенскиот центар го организира превоз на поштенските пратки на своето подрачје како и превозот во меѓународниот поштенски сообраќај во согласност на Редот за превоз на поштенски пратки.

Изменична (писмоносна и пакетска) пошта врши работи поврзани со пристигање, превземање , преработка и отпрема на пратките, писма и пакети за и од меѓународниот поштенски сообраќај.

Давателот на УПУ е обврзан да организира најмалку една или повеќе изменични пошти според следниве критериуми:

- местоположбата на изменичната пошта потребно е да овозможи поврзување со квалитетни сообраќајни врски до граничните премини;
- местоположбата на изменичната пошта може да се наоѓа на меѓунареден аеродроом.

Пошта за царинење го обавува поднесувањето на царински преглед на поштенските пратки од и за меѓународниот поштенски сообраќај. Поштата за царинење ја организира Јавниот поштенски оператор во согласност со Царинската управа на Република Македонија .

Член 7

Под средства на поштенската мрежа се подразбираат средствата за работа , односно типизирана опрема од електронски и механички уреди , поштенски автомати , поштенски сандачиња (обични и збирни), како и типизирани транспортни превозни средства со кои се обезбедува извршување на превоз на поштенските пратки . Превозот на поштенските пратки по правило мора да обезбеди секојдневно најмалку една картовна врска помеѓу поштенскиот центр со единиците на поштенската мрежа .

Член 8

Поштенските објекти се градат во согласност на воспоставените домашни и меѓународни стандарди , а се однесуваат на градежните , техничките услови , мерките за безбедност на луѓето, објектите , пратките како и на стандардите на опремата која обезбедува непречено функционирање на поштенскиот сообраќај. Изградбата, проширување на поштенската мрежа се темели на техничко технолошкото единство во поштенскиот сообраќај и на обврската за обезбедување на услови за квалитетно вршење на поштенскиот сообраќај.

Член 9

Единиците на поштенска мрежа можат да се затвараат или преселуваат под услови да и понатаму корисниците на поштенски услуги добијат соодветена квалитетна услуга.

Давателот на УПУ може поштенската единица да ја затвори под услов за тоа да добие согласност од агенцијата за регулирање на поштенскиот сообраќај. Давателот на УПУ не е обрзан да има согласност за преселба од Агенцијата ако врши преселување на ЕПМ од една локација на друга локација во исто населено место .

Давателот на УПУ може привремено да ја затвори ЕПМ на одредено подрачје (помалку од 6 месеци) (на пр. заради градење на друга или за реновирање на објектот) , но притоа задолжително потребно е да обезбеди минимални услови за обавување на поштенски услуги како што е подвижна поштенска единица или пренесување на работата во друга поштенска единица која не е оддалечена повеќе од долунаведеното. Ако се работи за повеќе од 6 месеци тогаш Агенцијата треба да даде известување.

Во тој случај, корисникот мора однапред да биде информиран на самото место или на каков било друг начин , преку веб сајт.

Член 10

Заради економско искористување на просторот, давателите на поштенски услуги можат да градат и поставуваат објекти и средства на државен имот или приватен имот на начин со кој ќе се овозможи нивна заедничка употреба , односно давателите на поштенските услуги имаат обврска да склучат договор за заедничка употреба на објектите и средствата , при што политиката на изградба,проширување и одржување на поштенската мрежа се базира на следните принципи и е во целосна согласност со подзаконскиот акт : Поштенска дозвола

- со политиката на изградба,проширување и одржување на поштенската мрежа да се опфати целокупното население, сите стопански субјекти и други институции со цел задоволување на корисниците од поштенски услуги по асортиман,обем и квалитет;

- врз основа на економските параметри континуирано следење на оправданоста на работата на единиците на поштенската мрежа и врз основа на добиените податоци проширување на асортиманот и квалитетот на услугите и изнаоѓање најрационален облик на организација на поштенската мрежа;

- отварање на нови единици на поштенска мрежа и нивна форма на организација во согласност со критериумите утврдени во подзаконскиот акт : Поштенска дозвола

III. ОДРЕДУВАЊЕ НА ПОДРАЧЈЕТО НА ПРИЕМ, ДОСТАВА И ИСПОРАКА

Член 11

Прием на поштенските пратки се организира со посредство на единиците на поштенската мрежа, пошторазнесувачите од пошироко и најшироко доставно подрачје како и преку поштенските сандачиња или непосредно од големите корисници.

Член 12

Давателот на УПУ е должен да постави поштенски објекти за собирање и достава на поштенските пратки на јавни места, улици, вклучувајќи ги поштенските сандачиња со цел обезбедување на подобар пристап до неговата мрежа и поефикасна услуга на корисниците, во согласност со подзаконскиот акт : Поштенска дозвола

Поштенските сандачиња мора да бидат направени и поставени на начин што овозможува безбедна достава на поштенските пратки.

Давателот на УПУ е должен најмалку еднаш дневно да ги празни поштенските ковчежиња , согласно назначеното време на празнење на ковчежето , додека поштенското ковчеже на поширокото и најширокото доставно подрачје се празни на денот назначен на ковчежето.

Член 13

Организацијата на доставата се врши преку поделба на подрачјето на доставни реони. Големината на доставниот реон зависи од количината и видот на поштенски пратки кои треба да се достават , конфигурацијата на теренот како и од времето кое е потребно да пратките се предадат на приемачот.

Доколку на подрачјето на одредена единица на поштенска мрежа не е можна достава на поштенските пратки најмалку еднаш дневно подрачјето може да се подели на потесно,пошироко и најшироко доставно подрачје.

Потесно доставно подрачје е населеното место во кое е лоцирана поштенската единица , во неговото доставно подрачје може да биде вклучено едно , две или повеќе населени места кои представуваат една урбанистичка целина . На ова подрачје доставата се обавува најмалку еднаш секој работен ден.

Организацијата на доставата и дефинирањето на доставните реони се врши според критериумите утврдени со подзаконскиот акт. Поштенска дозвола

За рационализација на доставата потребно е користење на превозни средства (велосипеди , мотоцикли, автомобили итн), доставни депоа а во соработка со надлежните органи и локалната самоуправа се поставуваат збирни поштенски сандачиња .

Сопствениците на стамбени згради и приватни куќи потребно е да постават куќни поштенски сандачиња преку кои давателот на УПУ би ја обавувал достава.

Член 14

Достава на поштенски пратки се врши на домашна адреса или на адреса на компанијата и во некои случаи на писмоносните станици.

За некои посебни производи, таа може да се врши директно на шалтер, доколку тоа изрично го бара испраќачот.

Преку поштенските преградоци се врши испорака на обични и книжени поштенски пратки на сопствениците на преградоци.

Шалтерите се користат за директна испорака на некои поштенски пратки, како што се пост ресторат пратки, за кои примачот добил известите за пристигната поштенска пратка.

Просторот на поштенските преградоци мора да бидат во рамките на деловните простори на единицата на поштенска мрежа и да бидат лесно достапни во текот на работното време на корисниците на поштенски услуги.

Давателот на УПУ исто така им дозволува пристап до поштенските преградоци и на други даватели на поштенски услуги со договор и врз основа на трошоците, како што е дефинирано во поштенскиот закон.

IV. РАБОТНО ВРЕМЕ НА ЕПМ

Член 15

Работно време на единиците на поштенска мрежа го одредува Давателот на УПУ врз основа на следните критериуми:

- усогласување на работата на сите единици на поштенска мрежа на целата територија на Р.Македонија;
- осигурување на продуктивност на работата до ниво на покривање на сите трошоци на работењето;
- задоволување на потребите на корисниците од аспект на физичка и временска достапност на поштенските услуги;
- осигурување на несметано и правилно одвивање на поштенскиот сообраќај;
- усогласување на сезонското работно време во туристичките места и
- одредени останати специфични услови за подрачјето на одредена единица на поштенска мрежа.

Корисниците мора да бидат јасно информирани за работното време од страна на давателот на УПУ на кој било начин (на самото место, веб страница, весници, лифлети, номенклатура, итн.)

Член 16

Работно време на единиците на поштенска мрежа по правило е секој работен ден не помалку од 5 дена во неделата, и освен за време на државните празници.

Работно време во текот на денот може да биде непрекинато, целодневно, еднократно, двократно, скратено и комбинирано работно време.

Давателот на УПУ е должен да обезбеди:

- непрекинато работно време во период од 00:00-24:00 , ЕПМ лоцирани на граничните премини;
- целодневно работно време во период од 07:00-20:00 во градовите. Давателот на УПУ не е обврзан да обезбеди целодневно работно време во градови ако не постои потреба од вакво работно време, само по претходно добиена согласност од Агенцијата за пошти;
- еднократно работно време во период од 08:00-15:00, 10:00-17:00 или двократно работно време од 08:00-12:00 и 16:00-19:00 или скратено работно време од 09:00-11:00 во одредени ЕПМ.

- комбинирано работно време во период од 08:00-11:00 и 11:00-14:00 се однесува за одредени ЕПМ. Комбинирано работно време во одредени ЕПМ во период од 08:00-11:00 е работно време во објектот на ЕПМ а работното време во период од 11:00-14:00 е време за достава на поштенски пратки од страна на пошторазнесувачот.

Работно време за секоја ЕПМ во согласност со став 2 од овој член го одредува Давателот на УПУ, водејќи сметка за мерките пропишани во член 16 од овој Правилник.

Работно време на единиците на поштенска мрежа во туристичките места по правило е секојдневно во текот на сезоната сем за деновите на државни празници.

Член 17

Давателот на УПУ е одговорен за управување со базата на податоци за достава, што значи имиња, адреси и локација на корисниците (дури и телефонски броеви, доколку ги има). Базата на податоци се ажурира со каква било промена на адреса, измена на имиња и со каква било информација поврзана со доставата на пратките.

Другите оператори може да имаат пристап до оваа база на податоци, на барање, и до нејзините редовно ажурирани податоци, со комерцијален договор.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 18

Усогласување со постојната состојба на поштенската мрежа и функционирањето на поштенскиот сообраќај со одредбите на овој Правилник ќе се извршува постепено во согласност со условите на поштенскиот закон и подзаконските акти.

Измени и дополнување на овој Правилник се врши во согласност со дефиницијата за обврската за универзална поштенска услуга во Република Македонија и со поштенската политика утврдена од Владата.

Член 19

Овој Правилник вледува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен Весник на Република Македонија".

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ
Комисија
Претседател